

3SRRC13034963

AANGETEKEND

AAN de raad van de gemeente West Betuwe
Postbus 112
4190 CC Geldermalsen

Tevens per mail: griffie@westbetuwe.nl

VAN mr. drs. H. Doornhof
Advocaat
TELEFOON +31 88 2535223
FAX +31 88 2535258
E-MAIL hdoornhof@akd.nl

BEZOEKADRES Gustav Mahlerlaan 2970
1081 LA AMSTERDAM

POSTADRES Postbus 59280
1040 KG AMSTERDAM
Nederland

INTERNET www.akd.nl

DATUM 7 april 2021

ONDERWERP **Terugbrengen staalslakken op gronden aan
de Haarweg in Spijk; afschrift van brief aan
het college**

UW KENMERK --

ONS KENMERK 299063

Edelachtbare raad,

Bijgevoegd treft u afschrift aan van mijn brief van heden aan het college.

Met vriendelijke groet,
mede namens Elise Noordhoek,

Hugo Doornhof

AANGETEKENDE

AAN het college van burgemeester en wethouders
van West Betuwe
Postbus 112
4190 CC Geldermalsen

VAN mr. drs. H. Doornhof
Advocaat
TELEFOON +31 88 2535223
FAX +31 88 2535258
E-MAIL hdoornhof@akd.nl

Tevens per mail: gemeente@westbetuwe.nl

BEZOEKADRES Gustav Mahlerlaan 2970
1081 LA AMSTERDAM
POSTADRES Postbus 59280
1040 KG AMSTERDAM
Nederland
INTERNET www.akd.nl

DATUM 7 april 2021

ONDERWERP **Terugbrengen staalslakken op gronden aan
de Haarweg in Spijk**

UW KENMERK --

ONS KENMERK 299063

STANDPUNTBEPALING

Edelachtbaar college,

Afgelopen zondag 21 maart stonden in het tv-programma De vuilnismen staalslakken centraal, waarbij tevens veel aandacht was voor de situatie op de gronden van The Dutch in Spijk. Mijn cliënten mevrouw en mevrouw, eigenaressen van het perceel aan de Poelweg 2 te Vuren, en mevrouw, huurster van de woning op het perceel, kunnen zich met het terugbrengen van de staalslakken op de gronden die thans al door staalslakken ernstig verontreinigd zijn, niet verenigen. Het perceel aan de Poelweg 2 te Vuren grenst direct aan de gronden waar de staalslakken zijn toegepast. Namens mijn cliënten bericht ik u als volgt.

1. Terugbrengen van de staalslakken brengt onacceptabele risico's met zich

1.1. Locatie niet geschikt voor toepassing staalslakken: blijvend risico op nieuwe verontreiniging

LD-staalslakken bevatten veel vrije kalk. Als dit materiaal met hemel- of bodemwater in aanraking komt, kan ernstige milieuverontreiniging ontstaan, die tevens schadelijk is voor de gezondheid. Dit is in 2005 al beschreven in de "Circulaire Toepassing van staalslak en hoogovenslak(zand) in aanvullingen en ophogingen" (Stc. 2005, nr. 128). Mijn cliënten zijn de afgelopen jaren met de verwezenlijking van die risico's geconfronteerd. Een dergelijke verontreiniging is op de gronden tussen de Haarweg en de A15 te Spijk opgetreden, waarna uw college zich ook genoodzaakt zag om in te grijpen.

De beslissing van uw college om de staalslakken op de gronden te laten terugbrengen, gaat opnieuw en blijvend met die risico's gepaard. De plaatselijke situatie is ongeschikt voor de toepassing van staalslakken en daarom is de kans groot dat het risico op verontreiniging zich opnieuw verwezenlijkt. Er is sprake van een heterogene en instabiele ondergrond en door de Betuweroute, spoorloot en rioolpersleiding kan horizontale grondverplaatsing plaatsvinden. Er bestaat hierdoor een onacceptabel

DATUM 7 april 2021
ONS KENMERK 299063
PAGINA 2 van 4

hoog risico dat de staalslakken opnieuw met hemel- of grondwater in aanraking komen.

1.2. Uw college houdt nota bene zelf rekening met nieuwe verontreiniging

In de notitie van 20 maart 2020 waarin de saneringsvarianten worden gezien, vermeldt uw college zelf over het terugbrengen van de staalslakken als volgt:

- Dit zorgt voor lange termijn milieurisico's, nu de bron aanwezig blijft. Monitoring van de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit en staat van de isolatievoorzieningen is de gehele levensduur van de geluidswal noodzakelijk. Gelet op de heterogene en instabiele ondergrond, blijft het risico op verontreiniging aanwezig.
- Er is een ophoging van meerdere meters nodig, om ervoor te zorgen dat de staalslakken boven de grondwaterstand blijven. Hierbij en bij het aanbrengen van de staalslakken is er een risico op horizontale grondverplaatsing bij de Betuweroute, de spoorwaaier en de rioolwaaier. De aannemer heeft niet aangetoond dat deze risico's beheersbaar zijn.

Uw college wijst dus zelf ook op het risico van een nieuwe verontreiniging, en houdt daar zelfs uitdrukkelijk rekening mee. De kosten van een nieuwe verontreiniging neemt u immers in de afweging mee door deze op te nemen bij de financiële risico's op de lange termijn.

1.3. Tijdens sanering kan de bestaande verontreiniging verergeren en verder verspreiden

Bij de saneringswijze waarbij de staalslakken opnieuw worden toegepast op de gronden, duurt het langer voordat het risico op uitloging van de staalslakken is weggenomen. Eerst moet immers de situatie worden gecreëerd waarin de staalslakken afgeschermd van hemel- en grondwater zijn. Bij afvoer van de staalslakken doet dat zich niet voor. Uw college heeft ook zelf in de notitie van 20 maart 2020 toegelicht dat het scenario waarbij de staalslakken op de locatie blijven meerdere jaren in beslag neemt en gedurende die periode een risico op verdere verontreiniging van grond en grondwater en verdere verspreiding daarvan blijft bestaan. Daarbij heeft uw college ook vermeld dat de sanering technisch lastiger is als dat gebeurt terwijl de LD-staalslakken op het terrein aanwezig blijven. Het is, gelet hierop, de vraag of de door uw college geconstateerde overtredingen van de Wet milieubeheer en Besluit bodemkwaliteit met deze methode überhaupt worden beëindigd en ongedaan worden gemaakt.

2. Uw college maakt een onnavolgbare afweging, die in rechte geen stand kan houden

2.1. Niet afvoeren van de staalslakken is in strijd met wet- en regelgeving

In uw eigen notitie is vermeld dat vanuit milieuoogpunt en vanuit technisch oogpunt de verwijdering van de LD-staalslakken de voorkeur heeft. Dit heeft echter niet alleen de voorkeur, een andere keuze is niet acceptabel. Zoals hiervoor al is toegelicht, is de locatie niet geschikt voor het toepassen van staalslakken

DATUM 7 april 2021
ONS KENMERK 299063
PAGINA 3 van 4

en is het risico op een nieuwe verontreiniging tijdens de levensduur van de geluidswal groot. Daarbij is de sanering in dit scenario ingewikkelder en duurt het langer, omdat de staalslakken op de locatie aanwezig blijven. In de tussentijd kan de al opgetreden verontreiniging erger worden en verder verspreiden. Geconcludeerd moet worden dat de saneringsmethode waarbij de staalslakken op de locatie blijven niet in overeenstemming is met de in de Wet milieubeheer opgenomen zorgplicht en met het Besluit bodemkwaliteit. Het direct afvoeren van de staalslakken is dus niet een scenario wat de voorkeur verdient, maar het enige scenario dat voldoet aan wet- en regelgeving. Gelet op de op u rustende beginselplicht tot handhaving, is dit dan ook het scenario dat uw college moet afdwingen.

2.2. Uw college laat zich enkel leiden door financiële belangen van Sent One en The Dutch

Uit het voorgaande volgt dat uw college ten onrechte heeft geconcludeerd dat het behouden van de staalslakken op de locatie op basis van juridische aspecten de voorkeur heeft. Nu die handelwijze in strijd is met wet- en regelgeving, kan uw college niet anders dan de afvoer van de staalslakken af te dwingen. U heeft daarbij ook zelf gesteld dat het milieu- en technisch oogpunt de afvoer van staalslakken de voorkeur heeft. Bij de afweging lijkt uw college zich dan ook volledig te laten leiden door de financiële belangen van Sent One en The Dutch. Daarover merk ik namens mijn cliënten het volgende op:

Sent One wordt beloond met een goedkopere optie, waarbij zij bovendien opbrengsten kan creëren met aanvoer van verontreinigde grond

- Voor het afnemen van staalslakken moet betaald worden. Sent One heeft derhalve bij afname van de staalslakken een bedrag opgestreken en zal er nu ook geld op moeten toelagen om de staalslakken af te voeren. Dit is echter een situatie die zij zelf heeft gecreëerd door de staalslakken onjuist toe te passen en op die manier de verontreiniging te veroorzaken. In plaats van Sent One ertoe te verplichten die op te lossen en de staalslakken af te voeren, hecht uw college er belang aan dat Sent One die kosten niet hoeft te maken, maar de staalslakken alsnog kan toepassen. Bovendien kan Sent One in die situatie met de aanvoer van verontreinigde grond extra opbrengsten creëren. Het is volstrekt onaanvaardbaar dat een partij die een ernstige overtreding heeft begaan op deze wijze wordt beloond.

Uw college gaat volledig af op de niet-gecontroleerde stelling van Sent One en The Dutch dat zij failliet zullen gaan

- Uit de in de notitie van 20 maart 2020 opgenomen tabel blijkt dat uw college volledig afgaat op de mededelingen van Sent One en The Dutch dat zij het scenario dat de staalslakken opnieuw worden toegepast kunnen betalen en dat zij failliet zullen gaan als de staalslakken afgevoerd moeten worden. Uw college heeft deze stelling op geen enkele wijze gecontroleerd. Hierbij is van belang dat Sent One er geld op toe heeft gekregen om de staalslakken af te nemen en bovendien waarschijnlijk kosten heeft bespaard door die met onvoldoende waarborgen toe te passen.

DATUM 7 april 2021
ONS KENMERK 299063
PAGINA 4 van 4

Wat betreft alle andere financiële aspecten heeft afvoeren van de staalslakken de voorkeur

- Uw college heeft zich daadwerkelijk door het dreigement van Sent One en The Dutch van een faillissement laten beïnvloeden. Wat betreft alle andere financiële componenten heeft de afvoer van de staalslakken namelijk de voorkeur. Bij het opnieuw toepassen van de staalslakken zijn de saneringskosten hoger, en is zeer veel toezicht vereist. In eerste instantie tijdens de sanering maar ook daarna gedurende de hele levensduur van de geluidswal. Deze doorlopende kosten voor de gemeente zijn aanzienlijk. Bij het opnieuw toepassen van de staalslakken houdt uw college bovendien rekening met claims van derden als gevolg van verontreiniging naar hun percelen en ook met de kosten die komen kijken bij een nieuwe verontreiniging in de toekomst.

2.3. Conclusie

Op basis van de in de notitie van 20 maart 2020 in kaart gebrachte scenario's heeft uw college een volstrekt onnavolgbare beslissing genomen. U laat zich enkel leiden door het dreigement van Sent One en de The Dutch dat zij afvoer van de staalslakken niet kunnen betalen, terwijl u er daadwerkelijk rekening mee houdt dat in het scenario waarbij de staalslakken opnieuw worden toegepast de bestaande verontreiniging erger wordt en verder verspreidt en in de toekomst een nieuwe verontreiniging kan ontstaan. U neemt niet alleen bewust deze risico's, maar belooft Sent One ook nog eens met de mogelijkheid om opbrengsten te creëren door de toepassing van verontreinigde grond. De keuze van uw college is dan ook voor mijn cliënten onbegrijpelijk.

3. Afsluitend

Gelet op het voorgaande, verzoek ik uw college uw beslissing te heroverwegen en Sent One alsnog te verplichten om de staalslakken af te voeren. Zoals hiervoor is toegelicht, is dit het enige scenario dat in overeenstemming is met de Wet milieubeheer en het Besluit bodemkwaliteit. Indien uw college hier niet toe besluit, overwegen mijn cliënten uw beslissing via een handhavingsverzoek aan de rechter voor te leggen.

Een kopie van deze brief stuur ik de gemeenteraad toe.

Met vriendelijke groet,
mede namens Elise Noordhoek,

Hugo Doornhof